

[Atli Dam]

slag en konsekvens af beslutninger, der blev truffet i fjor, om udbygning af bloktilskudsordningen, og som jeg allerede dengang nævnte i forbindelse med første behandling, kunne jeg sagtens tilslutte mig det idémæssige grundlag om uddeling af kompetence til en selvstyrende part i rigsfællesskabet med dertil hørende dispositionsfrihed, også selv om tidspunktet og måden, det blev gjort på, ikke var i overensstemmelse med forudsætningerne i bloktilskudsordningen, aftalen fra 1987, fordi denne forudsatte detaljerede forhandlinger om ændringer, som vi nu ikke fik tid til, og netop dette, at de danske myndigheder i dette forslag frasiger sig muligheden for tilsyn, skulle nok være en forhandling og overvejelse værd.

Det kan undre, at den ene part midt i et finansår anmoder den anden om at overtage et område, som ikke kan karakteriseres som velfungerende eller modent til overførelse, men vi færinger tager det som en positiv udfordring til at sætte os selv i stand til inden for rammerne i loven at udbygge en forvaltning, der i højere grad bygger på færøske præmisser, for det er en erkendelse, at det netop var vanskeligt at administrere efter danske regelsæt, fordi disse er udarbejdet efter danske og ikke færøske forhold.

Men vi forventer så også, at det halve år, der er tilbage før en ny fuldstændig bloktilskudsordning, bliver brugt til et virkelig grundlæggende arbejde for at finde det rimelige niveau for en fastsættelse af blokken, og her hentyder jeg specielt til områder, som var glemt i den gamle aftale, og til det faktum, at Færøerne for øjeblikket har en rekordstor arbejdsløshed, og at det derfor kunne være rigtigt, at de meget store besparelser, som staten i og med dette opnår på forsorgsområdet, kommer til at afspejle sig i bloktilskudsaftalen.

Jeg kan ikke tilbageholde en vis trang til at berøre det, der fandt sted i marts-april sidste år. Desværre tror jeg, at det, at man huggede en ordning, der var vedtaget for 1 år, midt over, i høj grad var en overreaktion på en helt usaglig og uretfærdig hetz fra enkelte folketingsmedlemmer og medier om et hensynsløst socialt frådseri fra et veldækket socialt tagselv-bord på Færøerne.

Sandheden var, at både de individuelle ydelser og det samlede forbrug i den sociale sektor som andel af de offentlige indtægter inklusive

statstilskud var lavere på Færøerne end i Danmark, og den sociale forvaltning på Færøerne blev derfor også af tilsynsmyndigheden i Danmark meget langt hen ad vejen frikendt for disse beskyldninger.

Tilbage står, at revisionen nu har vist – og jeg benytter endnu en gang lejligheden til at understrege, at det var Lagtingets egen revision, der tog det usikre udbetalingsgrundlag nærmere i øjesyn – at der kun kan blive tale om at tilbageføre refusionsmidler for 18 mio. kr. til staten. Dette beløb dækker årene 1988-92 og skal ses i relation til et samlet socialt budget for disse 5 år på 4,5 mia. kr. – 4.500 mio. kr. – hvoraf vel 1.250 mio. kr. var refusionsmidler.

Specielt kan jeg henlede opmærksomheden på den forargelse, der lå i påstanden om udbetaling af mere end 17.000 kr. til forsorgsklienter som en gængs foreteelse på Færøerne. Nu hører vi, at det tilsvarende tal i Danmark kommer op på 34.000 kr., men jeg er da helt klar over, at det heller ikke i Danmark er en gængs foreteelse.

Såfremt rigsrevisorerne kommer frem til, at 18 mio. kr., som er en meget lille procentandel af refusionsmidlerne, er det rigtige fejlanbragte eller fejl disponerede refusionsbeløb, håber jeg, at de folketingsmedlemmer og den del af pressen, som har været mest plaget og pint af hellig forargelse, nu kan ånde lettet op.

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for modtagelsen af lovforslaget, som ikke er omfattende. Som det meget rigtigt er sagt, er det en ramme-lov, der drejer sig om bloktilskud, og det primære sigte med den er at give færingerne selv nogle muligheder for at udfylde den på de præmisser, som nu er gældende på Færøerne. Derfor er det også meget vanskeligt at sige, hvad en nærmere årrække er. Taler vi om 2, 3 eller 4 år? Jeg vil da mene, at en nærmere årrække ligger inden for 5 år, men det kommer da an på, hvilke forhandlinger vi får, og i hvilken takt det kan lade sig gøre at udskifte lovgivning med det, som man har ønsket på området.

Det er rigtigt nok, at det har været Lagtingets egen landsrevision, der har taget initiativ til at få de problemer, der blev berørt før, belyst, og således er ønsket opstået om også at få